

Kiegészítőből

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: MEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	--	--

Egyesülés a munkára.

Debreczen, február 23

A politikai pártok életében a kormány támogatás az utolsó időszak szökött lenni. Az ellenzéki sorban eltöltött, küzdelmes évek után, a harcok befejeztével; a révbe jutás, a kényelmes pihenő. Babéroknak hijával levő, de kényelmes jóllakottság, amely többnyire mégis kedvesebb a jóllakás nélkül való babéroknál.

Most, a lehetetlenségek és előre nem látott dolgok esztendejében fordítva történik valami. Született egy párt, amely egyen sen arra alakult, hogy a kormányt támogassa. Alakul a jóllakás vágyai és szándékai nélkül. Hiszen igen sokan, talán a legtöbben, akik az alakulás köré elsőként gyülekeztek, elérték már azt, amit a közpályá rangban, tekintélyben, hivatalban és megbecsültetésben nyújtott. A legtöbben nem szereplésre váró, új csillagokra hágó, diadalmas szelekbe kapaszkodó fiatalok, hanem meglett, jórészt már öregedő emberek, akik a visszavonultság, az otthon kedves nyugalmát áldozzák föl annak a veszélyes feladatnak, amelyet vállalnak. Ha a párt köré való sorakozást az a kérdés dönti el: „mi szükségem van nekem erre?” akkor az alakulás legerősebb emberei maradnának távol.

És mégis, napról napra erősödik számban, kilátásokban s ami a legjelentősebb, rokonszenven ez a párt. Az

igloi választás napján még csak egy országgyűlési képviselője volt a pártnak. Ma már a parlamenti tagjai között vannak: az alkotmánypárt nagy része, a pártönkivüliek legtekintélyesebbjei s azok közül, akik ma a parlamenten kívül vannak, a súlyos és népszerű neveket viselőik százai.

Mi okozta ezt? Sokan azt felelik rá: Tisza István. Tisza István gróf kétségtelenül őriása a mai politikai életnek s nélküle az új pártalakulás bizonyára nem sikerült volna. Az ő nagy egyéniségének varázsa mellett van azonban még más momentum is.

Abban az ország elfogulatlan többsége bizonyára egyetért, hogy miután az alkotmánypárt feloszlott, a néppárt fölbomlott, mulhatatlanul szükség volt egy új pártalakulásra, mely a közjogi kiegyezés alapján létesít kormányképes pártot. Ha ebben az országban csupa 48-as képviselőt választanak, azoknak is rá kellene a 67-es alapra lépni, mert e nélkül fizikai és matematikai lehetetlenség a 48-as program megvalósítása. Ennek az alkotmányjogi megdönthetetlen igazságnak tudható be, hogy a Nemzeti Munkapártba 48-asok már is léptek be s előreláthatólag még többen fognak belépni; mert a lehetőség politikája, a gyakorlati politika elve azon nyugszik, hogy csak az olyan alap jó, amelyen meg lehet állani s csak az a program helyes, amely megvalósítható.

Nekünk magyaroknak a gyakorlati

politika álláspontjára kell helyezkednünk s a hazafiúi kötelesség azt diktálja, hogy olyan párt zászlója alá álljunk, amely nemzeti szellemben, hazafias irányban viszi előre az ország ügyeit s a nemzeti munkával gyarapítja az ország gazdasági, pénzügyi erejét, hogy nemzeti állmunk és vágyunk, az ország önállósága és függetlensége majdan megvalósulhasson. Ismeretes és világosan áll az előtérben az új pártalakulásnak másik célja: rendet, békét, a komoly munkálkodásnak hosszú időre szóló alkalmát megszerezni. A léha obstrukciók, az el nem érhetőért folytatott küzdelmek, a személyi ambíciók és vezéri hiúságok miatt való torzalkodások után nyugodt állapotokat teremteni. Ha visszagondolunk a koalícióval megindult politikai korszak történetére, az abban tapasztaltak értethetővé fogják tenni, hogy mért lett olyan mohó a vágy, amely rendet és békét kíván, hogy mért tud ez a vágyakozás rövid hetek alatt domináló pártot teremteni, a visszavonultakat, sőt megfélemlítetteket egyszerre harcvonalba szólítani.

Politikai pártok nem rendezkednek be örök időkre s ez a program se jelentheti egy korszak örökkévalóságát. De most ez a fő cél. S ha majd elérték, biztosíthaták, akkor majd kidomborodhatnak, érvényesülést kereshetnek a különböző törekvések, az ellentétes irányok, amelyek egyesülését most olyan csodálattal kísérik.

A gyilkosság.

Írta: Szesső Vilmos.

D cemberi délután volt. Valahol lenn, valamely déli tengeren föltámadt a meleg szél és langyos, hatalmas, hőmpölygő levegőhullámokat hajtott ide, az északi tájra. A kőd, a szürkeség elmenekült előle, a családka tavaszi kedv elámitotta az öreg napot is és vidman ontotta sugarát.

Oly tiszta volt a levegő, hogy az emberi szívek főfrissültek tőle s megszépültek a háztetők és tűzfalak a nagy ragyogásban.

A szép fehérhaju özvegyasszony a kanapé sarkában ült és gyönyörködött a finom csipkefüggönyön beszűrődő sugarakban. Csak u. y ragyogott a kis lakás és elrendezésének meleg bja most még finomabbnak, még intimusabbnak tetszett.

Most hirtelen, idegesen csöngetett valaki. Egy pillanat mulva nyílt az ajtó és ott állt a küszöbön a huga, nővérének árván maradt leánya, akit ő nevelt föl. A fiatal asszony leütően sápadt volt, a száraz tűzpiros ajkán valami finom remegés szaladt át és a nagy fekete szeme szinte beteges fényben csillogott.

S amint az özvegyasszony gyöngéden magához vonta nevelt leányát, ez hirtelen a vállára borult és elkezdett sírni, olyan zokogással, melyben több volt a szenvedély, mint a bánat, több a tüzes vágy, mint a réla szomorúság.

— De, Margit, az Istenért! Mi lélt?

És a finomrajzu, vonagló ajkon halkán, tördelve szakadt ki a titkos vallomás.

— Ó, anyám, anyám, nem bírom tovább! Egy éve már, hogy szeretek valakit, egy éve már, hogy ezt a drága és kintzó titkot hordom szivemben. De nem tudok már tovább hazudni és nem bírok már tovább vágyammal. Nem tudom, mit teszek, nem tudom, de ezt tovább nem bírom. Érzem, hogy valami boldodot fogok tenni. Ó, nézd, nézd, mennyire reszketek, mennyire szeretem őt! Ó, ugy szeretem őt... és ugy gyűlölöm az uramat. Megszököm, megszököm vele... vagy megölöm magam... vagy... Ej, tudom is én már, hogy mit fogok csinálni!

Es szép, lázas fejét a két tenyerébe szorította.

— Ülj le szépen ide — szölt az öreg asszony és gyöngéden beültette a nevelt le-

nyát egy karosszékebe. — Valamit el fogok neked beszélni.

Ő maga pedig visszaült a divány sarkára és hófehér haját a támlához hajította.

Odakünn a fény eloszlott és finom, opálsan szürke sávok borították az eget.

— ... Azt tudod, hogy fiatal asszony koromban falun éltünk, kezdte az öreg asszony. Az uram kis birtokán gazdálkodott és bizony nagy egyformaságban teltek napjaink. Elsínte igen jól éreztem magam ebben a csöndben, ebben a pontos, kiszámított, eseménytelen bizonyosságban. Nem nagy szenvedelem kötött az uramhoz, de jó ember volt, legalább hozzám jó és megbecsült, mint birtokának egy értékes állományát. Éveken át nyugodt és elégedett voltam a magam kis körében, jó étvágyam, jó álmom, sok álmom... Bizony, ez az életmód hasonlít kicsit az állathoz... de ez a hasonlat akkor nem jutott az eszembe.

Egyszerre azonban megdöbbentő változás lepett meg. Nyugtalan, ideges, szórakozott lettem. Hosszu, zavartalan álmom elmaradt, éjszakánként kinos, végtelennek tetsző órákat töltöttem ébren, hallgatva az uram

Steiner Sándor butorkereskedő
Debreczen Piac-u: 70.

Ajánlja a „mitroviczai” fabutorgyárban készült tömör gőzölt Bük és Szilfa háló, ebédlő és uri szoba berendezéseket Kárpitos műhelyében készíti a teggyeszerűbbtől a legfinomabbig minden — némű kárpitos munkát, javításokat vállal gyors szállításra. —

Részvét Oláh Károly halálán.

A kultuszminiszter kondoleáló levele.

Oláh Károly kulturatanácsnok halála Debreczen város falain túl is, országsszerte részvétet keltett. Az elhunyt tanácsnok működését széles körökben ismerték a tudatában vannak annak a veszteségnek, ami Debreczen városát érte. A városhoz egyre érkeznek a kondoleáló levelek.

A kondoleálók között van Székely Ferenc kultuszminiszter, akinek megbízásából Náray Szabó Sándor miniszteri tanácsos, elnöki titkár a következő levelet intézte a Siketnémákat Gyámolító Egyesület elnökéhez:

Öszinte megilletődéssel értesültem arról a pótolhatatlan veszteségről, mely Debreczen városát s általában a közügyet, különösen pedig a siketnémák oktatás-ügyét, Oláh Károly tanácsnoknak, a siketnémákat gyámolító egyesület igazgatótanácsa tagjának, váratlan elhunytával érte.

Oláh Károly a város kulturéletében, minden téren kiváló munkásságot fejtett ki és rövid idő alatt oly számottevő eredményeket mutatott fel, melyek emlékét biztosítani hivatottak.

Az elhagyottak és fogyatékosok érdekében kifejtett önzetlen munkássága révén pedig igen sokat fogják áldani nevét és emlékét.

Amidőn e gyászbeszéd alkalmából, a válás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium öszinte részvétét fejezem ki, egyuttal részvétünknek az elhunyt hozzátartozóinál való tolmácsolását is kérem.

Ma délelőtt részvétiratot küldött Nyiregyháza város polgármestere, Májerzky Béla, a debreczeni ipar- és kereskedelmi bank, a debreczeni m. kir. VIII. sz. csendőrpáncsnokság, a 39. gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága, a debreczeni statu quo izr. hitközség iskolaszéke, a debreczeni izr. hitközség, a cs. és kir. 7. sz. huszárezred és a 39. gyalogezred tisztikara. Ezenkívül számos magános egyén is kondoleált a polgármesternél.

horkolását; amely szinte metszette idegeimet. Nappal úgy jártam-keltem, mint a holdkóros. Amit eddig kedvesnek, megszokottnak és nélkülözhetetlennek találtam környezetemben, — az most mind gyűlöletes és elviselhetetlen volt. A falu sarát, csöndjét, azelőtt oly kedvesnek tetsző nyugalomát lelekölőnek találtam, az embereket, akikben máskor kedvem telt, korlátoltaknak, rossz májuaknak és esetleneknek. Ezt az életet nem találtam többé magamhoz méltónak és könnyesen, lágy fájdalommal sirattam magamat. Talán most először néztem bíráló, megfigyelő szemmel az uramat. Most egyszerre iszonyunak találtam, hogy egy héten csak egyszer borotválkozik, most durvának és komikusan esetlenné találtam a széles bricsesz nadrágját és a bőrharisnyáit. Most észrevettem, hogy sokkal többet beszél az ökrökről és a mütrágyáról, mint az érdekeség megkivánná; most láttam csak, hogy a nézetei mily szűkkörűek, hogy egész gondolatvilága mily banális, hogy az esze századoknyomta kerékvágásban jár. A szokásai, a parlagi mozdulatai, a megunt és egyszerű egyformán ismétlődő gyöngédségei tűrhetetlenek voltak. Valami nagy és szárnyaló vagy fogott el, tétova és bizonytalan vágy — új, édes, ismeretlen, reszkető izgalmakért.

Az uram, aki végre észrevette állapotomat, elküldött az új doktorért, aki egy hét előtt telepedett le a falunkban.

A főiskolai internátusért.

Küldöttség a polgármesternél.

A tiszántúli református egyházkerület már régebben foglalkozik egy főiskolai internátus felépítésének eszméjével. Legutóbbi közgyűlésén megbizta a kollegium gazdasági tanácsát, hogy az intézmény felállítására vonatkozólag tegye meg az előkészítő lépéseket s azután terjesszen elő javaslatot.

A gazdasági tanács megcsejálta a terveket. Egy terjedelmes internátus építéséről van szó, százötven főiskolai tanuló számára. Az internátus felépítése és fentartása természetesen nagy összeget igényel, ezért a gazdasági tanács elhatározta, hogy anyagi támogatásért fog folyamodni a városhoz. Megbízásából a főiskolai tanács három tagja, Erdős József, Jászi Viktor dr. és Pápay Lajos dr. akadémiai professzorok ma délelőtt küldöttségileg megjelentek Kovács József polgármesternél, akinek előterjesztették a főiskolai gazdasági tanács kérelmét. A tanács az internátus felépítésére egy millió darab téglát és fentartására tizenötezer korona évi állandó segélyt kér a várostól.

Kovács József polgármester válaszában biztosította jó indulatáról a küldöttséget. Máltányolja az intézmény nagy fontosságát, de a várostól kért támogatás nagyságát sokalja, tekintettel arra, hogy egyházi és iskolai segélyek tekintetében nagyon igénybe van véve a város pénztára. Kisebb áldozatot semmiesetre sem fog megtagadni a város.

A küldöttség tagjai ezután a tanácsnokknál tették tiszteletüket.

Az ó-liberálisok és az új főispánok. Budapestről jelentik a „Zeit”-nek, hogy az ó-liberálisok elégtelének az új főispáni kinevezések miatt, mert az első csoportban a miniszterelnök nem nevezett ki senkit az ő híveik közül. Mint értesülünk Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök legközelebb Lukács László barátai közül fog néhányat főispánnak kinevezni.

Az új orvos Pestről jött; fiatal volt, nyúlánk és ideges; az arca sápadt, a szeme nyugtalan és tele tüzzel; pesti szabásu ruhában járt, a mozdulatai fegyelmestek és elegánsan kimérik voltak; a lelke nagy ambíció tüztől izzott és finom melankólia emésztette, hogy ebbe a fészekbe kellett verődnie.

Az új orvos nagy ambícióval keverte a bajomat. Oly nagy ambícióval, hogy ő maga is beteg lett bele. Én magam megéreztem, hogy ő az, aki hiányzott, az ő hiánya tett nyugtalaná, idegessé, sóvárgóvá.

De a titkos szerelem korszaka, mely e megismeréssel elkezdődött, még iszonyubb volt. Szerelmi vágyunknak egy kezesóknál több táplálék nem jutott és a boldogság édes és részeg szenczióját, melyet a gondolat okozott, hogy megtaláltuk egymást, hamar fölváltotta a reménytelen epkedés sorvasztó tüze. Tán bátran kellett volna föllépnem, megvallanom nyíltan szerelmemet és az övé lennem isten és ember előtt. De tán gyáva voltam; féltem a falutól, a falu szájától, ettől az iszonyu szörnyetegtől és tán féltem az uram nyílt tekintetétől is és tán öntudatlanul féltem hozzám való jószágának emlékeitől...

Es vágyunk nőtt, táplálta a titok és tilalom, növelte a hosszú esték csöndje, melyben reszkető, torz árnyakat öltött dob-benő, sápasztó sóvárgásunk.

A megfiatalodott Mikszáth.

Újra a régi fészekben.

— Fővárosi levél. —

Ahonnán négy évvel ezelőtt búsan, szárnyaszegetten vándoroltak ki az utolsó kormánypártiak, a Nemzeti Társaskör nagy termei ismét tele vannak étellel. Megjelent Khuen-Héderváry gróf, előtte a vörös-libériás szolga, aki méltóságos léptekkel, kezében portörönggyal, végig járta a termetet, letörülte a megülepedett port s szétronbelta a spárgavastagságu pókhálókat. Mikor mindezzel elkészült, belépett a miniszterelnök. Utána nagy csapatokban a hívek. És ezzel megkezdődött ismét az öreg falak között az ugynevezett pezsgő élet.

De a diadal nem volt teljes. Már sokan jártak fel esténként, a bizalmasok körülültek a minisztereket, temperamentumosan röpködtek ide-oda a politikai jelszavak, csattogtak a kártyalapok a zöld posztón, de a karoszek, a Tisza Kálmán nagy, olajfestményű aroképe alatt, árván és szomorúan állott. Az alkotmánypárt feloszlására volt szükség, hogy a régi élet, a régi, kedves, anekdótás hangulat visszatérjen az öreg Lloyd termekbe. Hogy visszahozhassa magával ezt a hangulatot, ennek megteremtője, megőrzője és letéményese: Mikszáth Kálmán.

Átköltözött most is, a nagy palóc, az örökké tréfás, mosolygós Mikszáth Kálmán. Ha talán a Társaskör újdonsült tagjai nem is, de egynehányan a régi, az öreg kormánytagok közül megéreztek, hogy most, mikor Mikszáth, hosszú idők múltán megint ott ül szivarozgatva a Tisza Kálmán képe alatt, most valami szép, meleg hangulat rezgett vissza a multból. Egynehány öreg bácsinak talán melege lett a szive körül, talán maguk se tudták, hogy mit éreznek, de körülbelül olyasfélét, hogy: „megint együtt vagyunk”.

Talán maga Mikszáth Kálmán is tudja ezt. Mert, míg az alkotmánypárt tagja volt, összesen háromszor jelent meg klubtársai között és most — csodák csodája — ismét

Most már nem zavartan, most már gyűlölködve néztem az uramra. Ábrándos izgalmam háztartásunk rendjét megzavarta — és az uram goromba volt.

En iszonyu gyűlölettől eltelve pillantottam rá.

— Ha meghalna! — gondoltam hirtelen, — ha meghalna, hogy én fölszabadulnék!

De magam is megijedtem e gondolatától és szörnyen elrösteltem magam.

A gondolat azonban mindig visszatért. Sokan halnak meg hirtelen, váratlanul, szinte fájdalom nélkül. Mi is az, a végtelenségben egy ember halála, egy egyszerű emberé, egy bőrharisnyás gazdálkodóé?

A szerelem ittassága agyam elkábitotta. A mit kívántam: alattomos, alávaló volt. A szerelem fenséges érzései reszkettek lelkemben és ily gyalázatos dolgokról ábrándoztam. Nem, nem én ölöm meg! De mily szép volna, az életemet mennyire megkorrigálná, ha ő meghalna, úgy szépen, csöndesen — mit tudom én hogyan? Tán valamely baleset folytán? Az övé lennék, az övé lehetnék!

A gondolat egészen hatalmába ejtett, úgy ábrándoztam erről egész éjszaka, mint valamely nemes, sugárzó, lélekindító dologról. Hajnalban nyomott az álom; de éreztem féltálmomban, hogy valaki megosókol. Az uram volt, aki elindult a gazdaságba.

minden este felől a Társaskörbe, ahol vígan cseveg, kártyázik, snekdótákat mond, sőt néha érdeklődik is egy kicsit a politika iránt. És ezért az utóbbiért nem szabad megmosolyogni a nagy elbeszélőt. Mert íróból még sohasem váltak jó politikusok és Mikszáth Kálmántól a hivatásos politikusok nem is várnak politikát.

Szeretettel veszik körül az öreg Mikszáthot, lesik a szavát, mintha boldog, elmult, szabadelvűpárti korszakok kedves visszhangja lenne. És Mikszáth jókedvűen kötekedik. A szeme csillog, pajkosan csip egyet-egyét a barátain, de a minisztereket se kiméli. Ha beszéd közben néha elgondolkodik, talán az jut az eszébe: milyen kár, hogy már nincsenek itt az egészen régiek és milyen kár, hogy nem lehet olyan tarokkot játszani, mint akkor, amikor Tisza Kálmán meg Jókai Mór csapkodták a kártyákat az öreg játékszoba sarokasztalánál...

Hima Sámuel detektívjei.

Felmentették őket.

A budapesti büntető törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta azoknak a detektíveknek az ügyét, akiket Hima Sámuel kizsármálással vádol. A múlt évken nagy pénzküldeményt írt el az Irányi-utcai postahivatalból. A lopás gyanúja Hima Sámuel postaszolgárára irányult s a rendőrség Himát másnap délelőtt le is tartóztatta. Az őrizet alá vett postaszolgát két nap múlva a rendőrség szabadon eresztette, mert nem lehetett bebizonyítani, hogy ő a tolvaj.

A postaszolga ekkor följelentést tett a rendőrségnél, hogy október 22-én délután 4 óra tájban a rendőrségi épület 126. számú szobájában 4 detektív brutális módon megverte és megkínította, hogy ily módon oszkarjanak ki tőle beismerő vallomást. Elmondotta, hogy a detektívek szjakkal megkötözték, agyba-főbe verték, majd az asztalra fektetve, lábakra ültek.

Boda Dzsózsef főkapitány szigorú nyomozást rendelt el a brutális detektívek ellen s a nyomozásnak az lett az eredménye, hogy a főkapitány Őrsi Sándor és Keller Mihály detektíveket felfüggesztette állásuktól s megtette ellenük a feljelentést hivatalos hatalommal való visszaélés büntette és súlyos

Későn ébredtem föl s alig hogy magamra kaptam reggeli kontósómet, hozták haza az uramat — halva. A lovak megbokrosodtak, a kocsis fölborult vele s ő szörnyen halt...

... Eltemették... Én mint a félőrült jártam a kihalt lakásban.

— Te ölted, te ölted meg! nem a véletlen, nem a megvadult ló, te ölted meg, a te kívánságod ölte meg! Gyilkos, gyilkos! — zúgta bennem egy vádoló hang.

Hogy mit szenvedtem, képzeld el, mert elmondani nem lehet! Jóságának és ezer gyöngédségének emléke föltámadt és késő bánattal tudtam meg, hogy voltaképpen szerettem őt!...

Az ifju orvos egy hét múlva beállított és kérte a kezemet. Sirt, rimázkodott, térdén állva könyörgött, majd vad kétségbeesésbe tört ki, változásom okát nem sejtve, nem értve, de én hajthatatlan maradtam...

Minden virágomat arra a sirra hordom azóta és nem tudom, lesz-e elég esztendőm, hogy lesirhassam, leimádkozhassam még mindig sajnó bánatomat...

Az öreg asszony befejezte. A szobában már sötétség volt. A fiatal asszony hideg kezével megragadta nevelőnője kezét és reszketve szólt:

— Anyám, gyujtsd meg a lámpást. Ugy félek!

testisértés vétsége miatt. A megindult vizsgálat folyamán kiterjesztették a vizsgálatot Tólos és Ambrus detektívekre is, de ezek ellen a vádtanács megszüntette a további eljárást.

A befejezett vizsgálat után a kir. ügyészség vádiratot adott be Őrsi Sándor és Keller Mihály detektívek ellen hivatalos hatalommal való visszaélés büntette és súlyos testisértés vétsége miatt. A két detektív képviselőjében dr. Weisz Ödön védő az ügyészi vádirat ellen kifogásokat adott be. A kifogásokban rámutatott azokra az ellentmondásokra, amelyekbe Hima Sámuel különböző alkalmakkor történt kihallgatásai folyamán keveredett és hogy Hima eleinte négy detektívet vádolt meg azzal, hogy bántalmazta. A szembesítésekkel előbb Őrsit ismerte meg, azután pedig tagadta, hogy Őrsi bántalmazta volna, majd összetévesztette Kellert Őrsivel.

Felemlítette a védő, hogy Hima szabadon bocsátása után két nap múlva tette meg feljelentését a detektívek ellen s a rendőrség előtt történt bántalmazásáról föttes hatóságának említést nem tett, mikor a lopásra vonatkozólag kihallgatták. S végül azzal védekeznek a detektívek, hogy ők a kötelezettségeiket teljesítették. A beadott kifogásokat a büntetőtörvényszék vádtanácsa ma tárgyalta dr. Länger táblabíró elnöklésével.

A vádtanács dr. Balás Elemér ügyész vádjá és dr. Weisz Ödön védelme után a detektívek ellen indított bünvádi eljárást megszüntette, mert úgy találta, hogy Hima vallomása megbízhatatlan. Egy tanu volt, Bonyhai Józsefné, aki azt vallotta, hogy hallotta Hima jajtátását. Bonyhainé az abban megállapították, hogy ideges, azonkívül más tanuk, akik közelebb voltak a detektívek szobájához, nem hallottak semmit. A súlyos testi sértés vádjára vonatkozólag azt állapította meg a vádtanács, hogy Hima ellenszegült s ezért meg kellett kötnöni, a sértései pedig a kötelekektől származtak.

Puzzle.

*

Hajlandók volnánk pályadíjat kitűzni és biztosak vagyunk, hogy a pályadíjat senki sem nyerné meg és senki sem találná ki, mit jelent ez a furcsa szó. Pedig még azt is hozzá mernék tenni, hogy — nek használják.

Pedig a puzzle most divatban van. És pedig Párisban. A puzzle az egy új társasjáték. Amerikából származott Párisba és amióta meghonosodott, azóta nem tudnak eleget szállítani belőle a francia metropolisba. A francia nők oly szenvedélyvel játszik a „Pastime Puzzle“-t — ez a teljes neve — hogy a bridget, amely eddig a kedvenc szórakozása volt, teljesen háttérbe szorította. Ezzel aztán bebizonyosodott az, hogy a nők bizony, akármennyi is az éveik száma, mégis csak kiskorúak.

Mert a puzzle nem más, mint az ismert „összeakó“ játék egy válfaja. Ugyanis szép színezett képek fadarabokra vannak ragasztva és apró kockákra vannak vágva. Ezek a képek jeleneteket, kis történeteket ábrázolnak. Aki egy ilyen játékot rendel, az egy nagy dobozban összedobálva kap egy csomó kockát és a tárgynak, az összerakandó jelenetnek a címét.

Most aztán kezdődik a játék, amelynek egyik fő kelléke a türelem. Mert van „puzzle“, amelyben 60 kocka van, de van olyan is, amelyből 200 kockát kell összeállítani. Gyakran egész családok órák hosszat illesztgetik, rakosgatják a kockákat, egyik alak a másik után tűnik elő, állat, fa, ég, virág egymás után keletkezik és mikor már a fele kockát felhasználták, akkor derül ki, hogy nem jól csinálták és — kezdhetik előlről.

Természetesen a játéknál fő szerepet játszik a rajz. Minél tökéletesebb a rajz, annál nehezebb a játék. Természetesen ruháknak, fáknak, házaknak az összeillő darabjait megtalálni aránylag sokkal könny-

nyebb, mint p. o. egy tájképhez tartozó ege, folyót összeállítani.

De a párisi nőknek tetszik a játék. Rövid egy év alatt fél millió puzzle játékot hoztak át Amerikából. A zsurokon puzzle-szögletek alakulnak, ahol a hölgyek szenvedélyesen vitatkoznak, rakják egymás mellé a kockákat és hangzik a diadalmas kiáltás, ha sikerült a feladatot megfejtteni.

Akkor aztán újra összedobják a kockákat és kezdődik a játék előlről. Az nem sokat segít, ha valaki egyszer már összerakta, mert a gyakorlat, az emlékezés keveset segít és a puzzle-gyárosok vigyáznak arra, hogy két teljesen egyforma puzzle ne csináljanak. Hogy mily elterjedt Párisban ez a játék, mi sem mutatja inkább, mint hogy már puzzle-kölcsönző és kicserélő intézetek is alakultak.

Szóval a „puzlizmus“ dühöng Párisban, jobban, mint annak idején a „diabolo“ és a párisi hölgyek „mulatnak“, már amennyiben ez mulatság. Lesznek, akik ezt kétségbe vonják.

Szinésznők és rendőrség.

Zsigmondi Anna nagyváradi lakásába álkulccsal behatoltak s ellopták ékszereit.

A nagyváradi Szigligeti-színház furcsa ügyekkel kapcsolatosan emlegetik mostanában. A héten három rendőri ügyben szerepeltek a színház volt vagy jelenlegi tagjai s a három szereplő közül büszkén emelkedik ki Dési Alfréd, az életmentő, kinek bravuros szerepléséről csak legutóbbi számunkban adtunk hírt.

Könnnyü Désinek: 6 hős, ünnepelet életmentő. Nem úgy a másik két szereplő, kik — hölgyek — meglehetősen kellemetlen helyzetben vannak. Az egyik hölgyikét a soproni rendőrség letartóztatta.

Désiről már referáltunk. A másik eset nagyon csunya eset és hőse nem ismerőse a debreczeni közönségnek. Peres Irma kardalossá, ki Nagyváradról került Sopronba, egy kardalossal, aki egyébként férje is lehetnének Peresnek, elloptatta Szarvasi Jenőnek, a soproni színház baritonistájának ékszereit és 600 korona készpénzét. A nőcskét és barátját a rendőrség letartóztatta.

A harmadik „ügy“ ismét ékszerügy. Károsultjai: Zsigmondi Anna és Petre Klára színésznők. Az eset részletei a következők: A nagyváradi rendőrség bünygyi főkapitányához: Eleméry Ferenchez a napokban a Szigligeti-színház két művésznője: Zsigmondi Anna és Petre Klára látogattak fel. Előadták, hogy ellopták ékszereiket, még pedig igen gyanús és rejtélyes módon. Zsigmondi Anna a Korona-utcán lakik és amikor a napokban hazament, a lakását nyitva találta. A cseléd nem volt otthon. Később hazajött és nagyon csodálkozott azon, hogy a lakás nyitva volt, mert ő bezárta. Kétségtelen, hogy a lakást álkulccsal nyitották fel. A művésznő kis kutatás után látta, hogy szekrényéből, melyet szintén felnyitottak, ellopták két arany karperecét, gyémánt fülbevalóját és láncsal együtt aranyóráját is. Petre Klára lakásáról szintén eltűnt két aranykarperec. A rendőrség nyomozást indított. Az első nyom a tettes után egy levél volt, amelyet Zsigmondi Annához írt egy ismeretlen bűmulója. A levél valóságos himnusz a színésznő ékszereire. Azt írja a levélben a lelkes habitű, hogy mióta a színházba jár, folytonosan bámulja és csodálja a *színésznő pompás ékszereit* Valósággal elbűvöli őt az ékszerek ragyogása és végtelen boldog volna, ha egyet is ezek közül magáénak tudhatna. A rendőrség azonban mindidőig nem tudja, hogy vajjon a levelet ki írhatta. Gyanuskodnak egy lakatoslegényre, aki a házba bejáratos volt és a viszonyokat nagyon jól ismerhette.

A trónörökös érdeklődik.

Lukács vagy Tisza.

Két kinevezés.

Ferenc Ferdinánd trónörököséről a napokban érdekes hírt terjesztettek: hogy a trónörökös egyre behatódiban érdeklődik politikai viszonyaink iránt. Ezt a híresztelést most azzal toldják meg, hogy a trónörökös kabinetirodája utján érdeklődött Khuen grófnál a helyzet iránt, amiről a jövőben rendszeres informálást kíván s hogy vasárnap a miniszterelnököt a trónörökös is kihallgatáson fogadja. Khuen-Héderváry gróf ugyanis a közte és Lukács pénzügyminiszter között felmerült ellentétek miatt csak vasárnap utazik a császárvárosba, hogy kihallgatáson jelenjen meg a király előtt. Két kinevezés élénkíti a nap eseményeit: az egyik: Jeszenszky Sándor kinevezése miniszterelnökségi államtitkárrá és a miniszterelnökségi sajtóiroda főnökévé — immár pozitívum; a másik kinevezés: Teleky Sándor gróf fiumei kormányzósága, a vasárnap audiencián nyer legfelsőbb elintézet.

A nap eseményeiről részletes tudósításunk alább következik.

Lukács lemond.

Politikai körökben ma az a hír terjedt el, hogy azok az ellentétek, melyek a kormány és a kormánypárt között felmerültek, a kabinet egyes tagjainak lemondását fogják maguk után vonni. Így Lukács László pénzügyminiszter már felajánlotta volna lemondását Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek. Tisza hívei azt szeretnék, ha Lukács távozásával Tisza fogadná el a pénzügyi tárcát, amiáltal egységesebb is lenne a kabinet szelleme. — Khuen-Héderváry Károly gróf mindent elkövet, hogy elsimítsa az ellentéteket.

A miniszterelnökségi államtitkár és sajtóiroda.

Legutóbbi számunkban jelentettük, hogy a miniszterelnöki államtitkárságra és a miniszterelnöki sajtóiroda főnökének Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök Jeszenszky Sándor közigazgatási bírót designálta. Jeszenszky kinevezése ma már befejezett tény. A kinevezésről szóló királyi kérés, mely február 22-ről van kelteve, ma lérekeztet a kabinetirodából.

Khuen gróf bécsi útja.

A miniszterelnök tudvalevően szombaton akart Bécsbe utazni, hogy kihallgatáson jelenjen meg a király előtt. Khuen-Héderváry gróf most a közte és Lukács László pénzügyminiszter között felmerült ellentétek miatt vasárnapra halasztotta bécsi útját, remélvén, hogy addig sikerül elsimítani az ellentéteket.

A trónörökös érdeklődése.

Hír szerint Ferenc Ferdinánd trónörökös kabinetirodája ma hosszabb telefonbeszélgetést folytatott a miniszterelnökségi irodával. A trónörökös állandó értesüléseket óhajt nyerni a helyzetről s kívánságára a miniszterelnökségi sajtóiroda állítólag gondoskodott arról, hogy a trónörökös rendszeresen német nyelvű jelentéseket kapjon. Ezzel kapcsolatosan kolportálják azt a hírt, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök vasárnap nemcsak a királynál, hanem Ferenc Ferdinánd trónörökösnél is meg fog jelenni kihallgatáson.

Az ökörmézöl küldöttség.

Az ökörmézölök ma ünnepélyes küldöttségben tisztelegtek Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és Tisza István gróf előtt. A küldöttséget Pál Alfréd főszolgabíró, az ökörmézöl képviselőjelölt vezette s Nyegre László országgyűlési képviselő mutatta be a miniszterelnöknek. A küldöttség nevében Fece Gyath. lelkész mondott beszédet, biztosítván a miniszterelnököt a kerület törhetetlen bizalmáról. A miniszterelnök igen szívélyesen fogadta a küldöttséget; válaszában kijelentette, hogy ő csak az ország nyugalomát és békéjét akarja biztosítani egy erőteljesebb továbbfejlődés reményében.

A küldöttség tagjai ezután a Nemzeti Társas-körbe vonultak, ahol Pál Alfréd főszolgabíró lelkes beszédében köszöntötte Tisza István gróft, aki melegbangu válaszában köszönte meg az ökörmézölök bizalmát.

Teleky Sándor gróf: fiumei kormányzó.

Fővárosi politikai körökben az a hír jutott Fiuméba, hogy a fiumei kormányzóságra Teleky Sándor gróf van kiszemelve. Az új kormányzó kinevezése hír szerint már legközelebb meg fog történni.

Választási mozgalmak.

A görgei kerületben Várady Károlyt, a kerület eddigi függetlenségi és 48-as párti képviselőjét újból jelölték.

A torockói kerület mostani képviselője báró Thorockai Viktor belépett a Khuen-pártba. A kerület függetlenségi polgárai dr. Várfalvy Mór tordai ügyvédet jelölik.

Verseczen a függetlenségi választók Gallovich Jenőt, a DMKE. főtitkárát jelölték Justh-párti programmal.

A dési választókerület vezéremberei ma ülést tartottak és elhatározták, hogy Barcsay Tamást, a kerület orsz. képviselőjét, aki a kormánypártba belépett, jelölik.

A girálfi választókerületben gróf Desseffy Emil jelenlegi orsz. képviselő többé nem vállal mandátumot. A kerület jelöltje Szikorsky Endre töltszéki plébános, aki kormánypárti programmal lép fel.

Szilágyosmlyó. A függetlenségi párt nyílt felhívást bocsátott ki a pártnak községenkinti szervezése végett. Március 6-án lesz a megyei tisztújító közgyűlés Szilágyosmlyón s ezen a napon tartják meg a szervezkedő-értekezletet.

A hátszegi kerület volt alkotmánypárti képviselője, Ajtay Aladár 27-én tartja beszámolóját.

A héthársi kerületben Péchy Zsigmond jelenlegi képviselő szintén nem lép fel ezúttal. A kormánypárt jelöli dr. Berzeviczy Albert.

Ruttkán tegnap választógyűlés volt, a melyen Rakovszky István képviselőházi alelnököt jelölték. Ellenjelöltje Angyal József kormánypárti lesz. Ezenkívül Jancsek János gyufagyáros lép fel tót szocialista programmal.

Színház és Művészet

A színház műsora.

OSÜTÖRTÖK: Hivatalnok urak, színmű. C) bérlet.

PENTEK: Tanítónő, színmű. A) bérlet.

SZOMBAT: A dolovai nábob leánya, színmű. B) bérlet.

VASÁRNAP: Délután Sári bíró, népszínmű. Este Sasflok, dráma. Bemutató előadás.

Luxenburg grófja. (A színházi iroda jelentése) Mi sem illusztrálja jobban Lehar új operettjének kolozsai sikerét, mint az operette sorozatos előadásai, a Király-színházban, még pedig táblás házak előtt. Természetes tehát, hogy Zilahi is az idei szezonjának legnagyobb érdekességét elsőrangú kiosztásban és fényes kiállításal iparkodik bemutatni. A két női főszereplő Zilahiné és Szilassiné. A címszerep Horváth Kálmán játssza és egy kitűnő comikus szerephez jutott Ligeti; egy fiatal, bohém festő szerepében Kardos Géza jutott neki való jó szerephez.

Sasflok. (A színházi iroda jelentése.)

Ma volt az első összejövetel Rostand hatalmas darabjából. Az új díszletek valóban látványosságok számunkra. Különösen nagyhatásúnak ígérkezik a Gobelin szoba, mely a bécsi Burg eredeti terme után készült, míg a wagrami csatatér egy óriási transparentes körfüggőnyel zárja körül a színt.

A szegedi színház sorsa. Kószó István dr., Szeged város törvényhatósági bizottságának tagja tegnap indítványt nyújtott be Szeged város tanácsához; indítványában ezeket írja: „Mintán a városi színház bérletének ideje lejár és a város ezen kulturáltzmenye vezetését Almágy Endre színművész ur Makó Lajos elhalálozása után általánosságban közmegelegedésre eszközölte, tehát a vezetésben való változtatás aligha lenne előnyös a színház feladatai ellátásának; miután továbbá a színházi szerződés feltételeinek újól leendő megállapítása kérdése napirenden van s elvi álsaját az, hogy továbbra az igazgató városi színtenciót nem kap — ennél fogva tisztelettel indítványozom: Méltóztatassék javasolni a köztörvényhatóságnak, hogy a szegedi színház bérlete lejártától újabb hat évre pályázat mellőzéseivel Almágy Endrének adassék azzal, hogy a város közönsége szubveniót a színháznak nem ad.”

Egy ápoló rémtette.

Gyilkos vadállat.

Keckemét polgárágát egy szerb ápoló rémtette tartja izgalomban. A bestia is ember ma reggel megfojtott egy kilenc éves fiúcskát, aztán bestialis merényletet követett el a tetemen. Az esetről a keckeméti tudósítónk a következőket táviratozza:

A keckeméti kórházban van alkalmazva Milinkovics Miksa 28 éves ápoló. Milinkovicsnak ma szabad napja volt s a város külsőségein sétálgatott. Reggeli sétája közben egy kilenc éves fiúcskával, Imrével találkozott. Milinkovics megszólította a gyermeket s kérte, mutatná meg neki a temetőbe vezető utat; tíz fillért ígért ezért a gyermeknek. A kis fiú kivette Milinkovicsot a temetőbe. Egész úton beszélgettek s a gyermek észre sem vette, hogy már bent járnak a temetőben.

Igy haladtak kettesben, mignem a temető egyik félreeső helyére értek. Ekkor Milinkovics megragadta a gyermek nyakát s megfojtotta, azután bestialis merényletet követett el a tetemen. A kis hullát ott hagyta a temető árkában, maga pedig nyugodtan hazament.

Otthon azonban, midőn egyedül maradt, mardosi kezdte lelkiismerete s attól való félelmében, hogy tette kitűnődik s a rendőrség elfogja ugyanis: délután 2 órakor maga jelentkezett a rendőrségen, ahol azonnal fogva tartották.

Nemsokára híre futott a történetnek a városban s izgalmas feltűnést keltett. Óriási néptömeg gyűlt össze a rendőrség épületelőtt s a bestialis embert megaszták lincselni. A rendőrség csak nagy erőmegfeszítéssel tudta a tömeget széjjeljelölni s a rendet helyreállítani.

HIREK

A főispán installációja. Domahidy Emér főispán beiktatása, mint azt lapunk mai számában jeleztük, március hó 3-án fog megtörténni. Az installációs törvényhatósági bizottsági közgyűlést délelőtt tartják meg ugy a vármegyében, mint a városházán. Előbbi helyen délelőtt 9 órakor fogják az új főispánt beiktatni, míg a város fel 10 órakor tartja meg az installáló közgyűlést. Közgyűlés után a küldöttségek fogadása következik. A vármegye állandó választmányát e hó 26-ra hívta össze Kovács

Gyula al megállap rosházán készülete

tozzák: A szomorú, kugulat. Túc pota, bárm nek, remé is csak n élhet. A polgárm dalmi ne kely mege vannak az csak látsz közeledt kezöleg sz éjjel a bet fumbefec tes. A bön vány, nem lag jó.

iratozzák: lyamán tó kormány kifejezést pott garan a kabinet át a korm hatnék az vabb veze

ben. A d március tart, amely tábrkara nyitója les Justh párt szándékoz ségi párt

likus lelke zott, hol a ban benyü fogja el t

Ma délután lota egyik et, melyet nász-egyes össe az célbavett állapította E közgyűl kön délután tanács'ern hívja az e sadalmát, sületeit.

kezett me Héderváry ben Dom kinevezése

háziestél tész egylet került ház mében. A majd Kiss lett reggel A háziest jelen volt

Leg

Gyula alispán a beiktatás részleteinek megállapítása végett; a nópokban a városházán is meg fognak történni az előkészületek.

— **Lueger haldoklik.** Bécsből táviratozzák: A városházán ma reggel óta nagyon szomorú, halálos sejtelmekkel teljes a hangulat. Tudja mindenki, hogy Lueger állapota, bármit mondjanak is az orvosi bulletinek, reménytelen és hogy a *legjobb esetben is csak napokig, de talán már csak órákig élhet.* A kezelő orvosok úgy találták, hogy a polgármester az éjszakát jól töltötte, fájdalmait nem voltak és reggel hat óráig csekély megszokásokkal jól aludt. Tisztában vannak azonban vele, hogy ez a javulás csak látszólagos és talán inkább a katasztrófa közeledtét jelenti. A legutolsó tulletin következőleg szól: Hőmérsék 36,8, érverés 68, éjjel a beteg mélyen aludt és reggel morfiumbefecskendezés nélkül fájdalomtól mentes. A bőr a seb közvetlen környezetén halvány, nem dagadt. — Erőbeli állapot aránylag jó.

— **Az angol válság.** Londonból táviratozzák: Az alsóházban a vita további folyamán több radikális képviselő bírálta a kormány politikáját és sajnálatának adott kifejezést afelett, hogy a kormány nem kapott garanciákat. Wedgwood javasol a, hogy a kabinet lépjen vissza. Balfour nem venné át a kormányt és Asquith azután vonakodhatnék azt elegendő garanciák nélkül tovább vezetni.

— **Függetlenségi gyűlés Debrecenben.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt március hó 6-án Debrecenben négygyűlést tart, amelyre Justh Gyula pártelnök és egész táborukara lejön. A debreceni négygyűlés megnyitója lesz ama gyűléseknek, melyeket a Justh párt az ország minden pontján tartani szándékozik. A gyűlést a helybeli függetlenségi párt most kéri elő.

— **Materny Lajos** ág. hitv. evangélikus lelkész tegnap délután Miskolcra utazott, hol az egyházi adó csökkentése tárgyában benyújtott mintegy kétszáz kérvényt fogja elterjeszteni.

— **Debreceni Patronázs-egyesület.** Ma délután 5 órakor a kir. törvényszéki palota egyik termében összejött az az értekezlet, melyet a városunknak alakítandó Patronázs-egyesület létesítésének ügyében hívott össze az előkészítő-bizottság. A bizottság célbavett munkáját be is végezte és megállapította a holnapi közgyűlés programját. E közgyűlésre, mely tehát holnap, csütörtökön délután 5 órakor lesz a városháza nagy tanács-termében, ezután is még egyszer meghívja az előkészítő bizottság városunk társadalmát, különösen közjóté. onysági egyesületeit.

— **A miniszterelnök leirata.** Ma érkezett meg Debreczen városához Kluken Héderváry gróf miniszterelnök leirata, melyben Domahidy Elemér főispánná történni kinevezését tudatja a város közönségével.

— **A mérnök- és építész-egylet háziestélye.** Az országos mérnök- és építész egylet helyi fiókja, tegnap fenyesen sikerült háziestélyt rendezett a Ryal dísztermében. Az est társasvácsorával kezdődött, majd Kiss Béla és zenekara muzsikája mellett reggelig tartó táncmulatság fejezte be. A háziestélyen a mérnöki hivatali karból jelen voltak: Rötter Ernő műhelyfőnök,

Garda Dezső fűtőházi főnök, Székely Ferenc főmérési felügyelő, Debreczeni Jenő igazgató, Várady Géza társulati főnök és még többen. Az estélyen megjelent hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeálltanunk:

Urasszonyok: Várady Gézáné, Sopkó Viktorné, Bartók Ágostonné, Bárdos Gézáné, Aberle Raymundné, Hutiray Jósefné, Garda Dezsőné, Kanovits Györgyné, Sztankay Farkas Béláné, Hegedüs Jánosné, Nagy Kálmánné dr., Debreczeni Jenőné, Dzurila Béláné dr., Tóth Gergelyné, Ferenczy Jenőné, Széll Kálmán dr., Gyenes Kálmánné, Mendik Antalné, Gálbory Sámuelné dr., Jánossy Miklósné, özv. Weber Sándorné, Fekete Lajosné, Cziffer Jenőné, Proszk Emilné (Budapest).

Urleányok: Váradi Rózsika, Bartók Bella, Bárdos Bella, Véber Ilonka, Májerszky Ella, Gladys Hutchinson (London), Proszk Sári (Budapest), Fleischer Klári (Budapest).

— **Iskolaavató-ünnepség.** A debreceni izr. hitközség új iskolaépületét 1910. évi március hó 2-án, szerdán délután 3 órakor Deák Ferenc u 8 szám alatt levő új Polgári Leányiskola rajztermében tartandó ünnepségen avatja fel. A felavató ünnepség tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Krausz Vilmos főrabbi ur felavató beszéde. 3. Hymnus. 4. Eneklék a polg. leányiskola növendékei. 4. Az iskola helyiségeinek megtekintése.

— **Jóváhagyott határozatok.** A város közgyűlése az aradi vesztőhely megváltási alapjára 500 koronát szavazott meg. Horváth Mihály történetíró emlékszozára pedig 100 koronát. A közgyűlés határozatát a belügyminiszter jóváhagyta.

— **A divat újabb szeszélyei.** Letűnt idők néhány divatja ismét föl kezd merülni, aminek talán az az oka, hogy a divatirányítók leleményessége s fantáziája kimerült. Párisban XVI. Lajos korabeli ruhákat kezdenek hordani, az akkor használt szövetek, csipkék, gombok stb. másolásával. I mély viselik a széles, nagy ráncokba huzódó kabátot s a selyem mousselinből készült „fichu“-t, mely a ruha mély kivágását némileg enyhíti. De a divat még messzebbre is visszanyulik s föllevenitik Tizian és Veronese korának pompás bársony és brokát öltözkeiket. E szövetekből kisugárzik a reneszánsz egész óriási fényűzése s az e szövetekből készült ruha különösen magas, fejedelmi természetű nőnek áll nagyszerűen. Az ilyen nő alakja legjobban érvényesül az ily ruhákban, mert ezek szövege nem tűr meg semmi csipkét, semmi egyéb díszet s csakis anyagának drágasága s nehéz ráncai által akar hatni. E ruhákhoz ó-görög szabású kabátot viselnek s így ez a divat két egymástól nagyon messze eső kort egyesít magában.

— **Képviselő és huszártiszt párbaja.** Budapestről táviratozzák: Ma reggel egy budapesti kaszárnyában Beck Lajos orsz. képviselő és Diercs Béla huszárfőhadnagy között kardpárbaj volt. Beck Lajos a jobb karján könnyebben, Diercs Béla főhadnagy a fején súlyosabban megsérült.

— **A forgalmi bank részvénytársaság** tegnap tartotta meg harmadik évi rendezés közgyűlését. Az igazgatóknak az 1909. évre vonatkozólag előterjesztett jelentését és a 92,444 korona 98 fillér évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatokat elfogadásával a közgyűlés elhatározta, hogy az 1909. évi osztalék-szelvények az intézet pénztáránál február hó 24-től kezdődőleg darabonként 15.— koronájával fognak beváltatni. A közgyűlést követőleg tartott igazgatósági ülésen a társaság elnökévé dr. Bruckner

Ernő, alelnökké pedig Fleischl Sándor és Kontsek Géza választattak meg.

— **Debreceni betörők vendégszerplése.** A debreceni rendőrkapitány táviratilag hívta fel a nyírmadai csendőrséget, hogy Wachmann Árpád és Borcsik Gyula foglalkozásnéküli egyéneket tartóztassa le. A két fiatal ember csakugyan megérkezett Nyírmadára, ahol a segédjegyző szótájára hatolva, a szekrényt feltörték s onnan több tárgyat loptak el, azután vonatra ülve megszöktek. A nyírmadai csendőrség Gyüre községben fogta el őket, akik vallatás után beismerték, hogy Debreczenben is követek el betöréses lopást. A tolvajokat letartóztatták és átadták a nyíregyházi kir. ügyészségnek.

— **Megőrült rendőrfelügyelő.** Budapestről táviratozzák: Margitszigeti lakásán tegnap délután megőrült Kállay Béla rendőrfelügyelő, akit a Schwartzler-féle sanatoriumba szállítottak. Kállay 1904. óta áll a rendőrség szolgálatában.

— **A debreceni kávéosok, vendéglősök,** valamint a debreceni pincérek által ma rendezendő kabaré és zenemulatság iránt igen nagy az érdeklődés. Erre vonatkozólag a következő műsort küldték be hozzánk: A debreceni szalodások, vendéglősök, kávéosok és korezmárosok, valamint a debreceni pincéri kar tagjai által 1910. február hó 24-én, csütörtökön Ottó Sándorné urasszony védnöksége alatt rendező táncmulatsággal egybekötött Kabaré előadásának műsora. (Conferencier: Horváth Kálmán.) 1. Tréfás nyitány. Előadja: Rác Károly teljes zenekarával. 2. Opera és operett áriák. Éneklő: Mártonfalvy Györgyné. 3. a) Két gránátos; b) Atalanta operett nagy áriája; c) A költő; d) A kutyamosó; e) A légy. Előadja: Horváth Kálmán. 4. Kabaré-dalok. Előadja: Szilassy Etel. 5. Zongora-hangverseny. Előadja: Mártonfalvy György. 6. Kabaré-dalok. Előadja: Szilassy Etel és Horváth Kálmán. Kezdeté este pontban 9 órakor. A tiszta jövedelem a pincér-zakiskola javára szolgál. Beépti díj 2 korona, család-jegy 5 korona.

— **Uj fuvarlevelek.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a most forgalomban levő vasúti fuvarleveleket csak 1910 évi december hó 31 ig lehet érvényességgel használni, minthogy 1911. évi január hó 1-ével új mintájú fuvarlevelek fognak forgalomba hozatni.

— **Rablóhistoria.** Galambos József szabaadkai lakos azt mesélte a főkapitányságon, hogy kirabolták, de hogyan, azt nem tudta megmondani. Ezenben arra kérte a kihallgató rendőrtisztviselőt, adjon neki kölcsön 20 koronát. A rablóhistoriából persze aligha igaz valami. Galambos elmulatta a pénzt és a mesével szánalmat akart kelteni a főkapitányságon.

— **Talált tárgyak.** A belvárosi rendőrkapitány teszi közzé: „Találtatott 2 kabát, néhány darab kulcs, egy pénztárca és egy kézi táska bizonyos összegű pénzekkel. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.”

— **A portás tolvaja.** Burger János, a Dreher portás a az utóbbi napokban állandóan tapasztalta, hogy valaki lopkodja. Jelentést tett a rendőrségnek s Bakonyzsegi közrendőrnek sikerült is elcsipni a tolvajt Koroknai Sándor személyében. — Koroknai ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Harc a drótnélküli táviratozás körül.** Newyorkban a drótnélküli táviratozás már teljesen megszokott dolog és az Unió minden viágójára fele drót nélkül szólnak a sürgönyök. De az amerikai gyerek már az anyatejjel szívja magába — úgy látzik — a találmányok iránti érzékét, mert száz és száz drótnélküli táviróállomást szerkeztettek a newyorki gyermekek és a felhőkarsólok tetejéről vidáman folyt a táviratozás. Ez azután zavart okozott az állami állomásoknak és az Unió hadügyminisztere a h d-

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

sereg távirataira veszélyesnek találta a nagánállomásokat. Le is foglaltatott néhány száz felvevő készüléket. Az amerikai gyerek ilyen esetben nem apjához fut sirva, hanem az ügyvédjéhez. És pár száz gyermek bepörölte a szigorú hadügyminisztert. Az Unió kormánya most már törvényt akar alkotni a drótnélküli táviróállomások felállításáról, mert nem lehetetlen, hogy az amerikai gyermek megnyeri a pört az Unió kormánya ellen.

Százezer koronás sikkasztás a postán. Budapestről táviratozzák: A rendőrség ma letartóztatta Szász Etelka 57 éves nyugalmazott postamesternőt, aki 100.000 koronát sikkasztott a postán. — Szász Etelka Piskolton volt postamesternő s ez év január havában nyugdíjaztatta magát. Utódja rovincsolást tartott hivatalában s megállapította, hogy a pénztárból 100.000 korona hiányzik. A hiányról jelentést tettek a nagyváradai postaigazgatóságnak, melynek feljelentése alapján a budapesti rendőrség ma délután Szász Etelkát Molnár-utca 8 szám alatt levő lakásán letartóztatta. A sikkasztó postamesternő a rendőrségen beismerte, hogy négy év alatt sikkasztotta el a hiányzó 100 ezer koronát és pedig úgy, hogy a takarékbetéteket nem könyvelte el, hanem saját szükségleteire használta fel.

Titokzatos öngyilkosság. Hódmezővásárhelyről táviratozzák: az itteni „Fekete Sas” szállodában hétfőn agyonlőtte magát egy fiatalember, kinek személyazonosságát máig nem tudták megállapítani. A rendőrség most megállapította, hogy az öngyilkos Erős János 24 éves szegedi fiatalember, orvosnövendék. Szegedről ment Hódmezővásárhelyre — meghalni. Személyazonosságát annál nehezebb volt megállapítani, mert Erős zseibeiben nem volt semmiféle irás, ruhaneműiből a monogrammi ki volt vágyva. Végre felfedezték, hogy gallérjában egy szegedi mosóintézet jelzése van. Ezen az uton állapították meg aztán kiletét. Az öngyilkosságról értesíték az öngyilkos Szegeden lakó családját.

Reform a jogszigorlók szüleinek érdekében. A jogszigorlók szüleinek érdekében azt az új rendszert hozta be a Kolozsvárt számos éve sikeresen működő jogi szeminárium (Malom-utca 14.), hogy állandóan szemmel kíséri a Kolozsvárt képző jogszigorlókát és azon szülőket, akik a szeminárium vezetését a végből levélel felkérlik, hetenkint, feltétlenül megbízhatóan, díjmentesen informálja fiuk készülésétől (azok tudta nélkül is). Így ők meggyőződhetnek arról, vajjon szigorló fiaik tanulással töltik-e az időt Kolozsvárt. Ezen tevékenységéről és a szeminárium céljáról felvilágosítást nyújtó nyomtatott könyvet „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen küld a szülőknél a Jogi szeminárium vezetésége (Dr. Dobó Kolozsvárt, Malom-utca 14.). Egy másik cél-szerű ujtása a jogi szemináriumnak az, hogy azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodái, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag essenciáléját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készítettek, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kiküldözi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló cursuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbaszigorlatokat tart, melyeken az intézettől kívül készületek is díjmentesen részt vehetnek.

Legmegbízhatóbb gummi-óvszerek, peszáriumok olcsó árban kaphatók Vitárius Sándornál, Szent Anna-utca 1.

A filadelfiai sztrájk. Filadelfiából táviratozzák: A Central Labour Union elnökének felszólítása a sztrájkra csak a városban magában élő lakosokra szól, mert ha álytalan volna, ha a többi munkásszövetség elnökeinek helyeslését nem nyerné meg. Ma

is nagy csoportosulások voltak. Ezek során egy időse embert, aki a sztrájkolókkal semmiféle viszonyban nem volt, a kocsiútra szorították, ahol egy kocsi elgázolta és meghalt.

Műbarátok vegyének ajándékul egy szép gummi nyomatot. Egyedüli készítője Némethy fényképész Piac-utca 42.

Piac utcán, Hungária házban, 4 utcai szoba, előszoba, fürdőszoba, angol closett, gáz- és villanyvilágítás, mellékhelyiségekkel kiadó. Értekezhetni: Neumann M. Piac-u. 51.

Sztrájkoló külügyi hivatal. Teheránból táviratozzák: A perzsa külügyi hivatal egész tisztikara sztrájkba lépett, mert a tisztviselők már három hónap óta nem kapták meg fizetésüket.

Gumi különlegességek Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

Rablóhistoria. Galambos József szabadkai lakos ma éjjel azt mesélte a budapesti főkapitányságon, hogy kirabolták. Hol, mikor, ki és hogyan, azt nem tudta megmondani. Ellenben arra kérte a kihallgató rendőrtisztviselőt, adjon neki kölcsön húsz koronát. A rablóhistoriából persze aligha igaz valami, Galambos elmúlta a pénzét és a mesével színelmet akart kelteni a főkapitányságon.

A Néptakarékpénztár mint szövetkezet Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

A Royal kávéház legkellemesebb szórakozó helye színház után meleg és hideg vacsorák a mai naptól kezdve Szent János sör állandóan jobb mint a Szalvátor. A sörházban állandóan bab és káposzta leves. Éjjel nyitva. Elsőrendű zene. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan, Royal-szálloda tulajdonos.

Hallotta már, hogy Bárány műlakatos műhelyében (Piac-u. 66.) milyen jól és olcsón dolgoznak. Telefon 571.

Tanuló fizetéssel felv. Cim kiadóban.

Ne csodálkozzon hogy oly sok vevő jár a Schwartz féle pipás üzletben a város házával szemben. Ott csekély havi fizetésre kaphat Ön, mindenféle hangszereket, mindenféle fegyvereket, sport cikkeket, ékszereket, látcsöveket, Browning pisztolyokat jég és pénzszekrényeket, gramofonokat gramofon lemezeket, borotváló gépet ezüst fogantyus botot, bot esernyőt, bőrdöngőket és még más minden cikkeket.

Revue Parisienne a legjobb tavaszi divatlap kb. 1000 képpel 2 koronáért kapható Aczel Antiquáriumban.

Tavaszi divatlapok óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Kossuth-u.

A Jelzálog és Hitelbank mint szövetkezet Piac-u. 30. Ungváry-ház. Működését már megkezdte, kölcsönöket folyósít 50 fillér heti betétek alapján, egy törzsbetét 100 korona kölcsön felvételére jogosít.

Amerikai bazar, Piac-utca 77., sz. a. már megnyitott.

Kossuth-utca 1. szám alatt
11 év óta tenálló debreceni első

elektrotechnikai
vállalatomat

építkezés
miatt : áthelyezem

Piac-utcai ideiglenes barakba
Nagytrafikkkal szemben.

Földvári L.

Telefon 168.

Terményfőzse.

Schvares E. debreceni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910 febr. 23.

Készítési változalan,		
1910. októberi buza	11.41	11.42
májusi buza	13.61	13.62
1910. áprilisi buza	13.81	13.82
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	9.36	9.37
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.46	7.47
1910. júliusi tengeri májusi tengeri	6.51	6.52

**TÖRLEY
PEZSGÓ.**

A legújabb divatu szövetek és a Tisztviselők Öns. Egyesületének mintái megérkeztek

Szabó László

férfi szabó üzletébe. Széchenyi-utca 1. szám.

A megnagyobbított üzletben a legelégánsabb öltönyök, felöltők, alkalmi és díszruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően és jutányos árban készülnek.

Ugy helyben, mint vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Donogán és Somossy

ozóg kirakataiban

egy megrendelésre készült

„Menyasszonyi kelengye”

megtekinthető.

Lichtblau Albert

bank és váltó üzlete

megnyitlik 1910. május hó 2-án

Debrecen, Hunyadi-utca 17 (Demetrovics-palota.)

Nemes gyümölcs oltvány eladás.

A Gróf Dégenfeld és Dr. Balkányi urak „Erzsébet” szőlőtelepén hízó 2—3 éves

gyümölcsfa oltvány

— és 2—3 éves akácia csemete kapható, Iroda: Debrecen, Kossuth-u. 32.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a válaszdíjat tartalmazni.

Betöltendő.

Német társalkodóné azonnal állást talál Bethlen utca 14. Jobboldali utcai lakás.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látásértesítő Debreczen, Piac-utca 68. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsipetűt, lorgnettet kaphat.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyancsak felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágysterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dúsan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudózkodó irodájában.

Lakatos munkák legjobb kivitelben, pontosan és jutányosan készíttetnek Weisz Ede lakatosnál Piac-u. 38. Telefon 759. Ugyanott tanulók fizetéssel felvétetnek.

Naponta frissen pörkölt különféle fajból válogatott kávét saját üzemű pergelőmön bárkinek legkisebb mennyiségben is megpergelek. Darvas Miksa Teleki utca sarok.

Ebédlő-kredencz, étszervizek, függönyök és függőlámpák eladók. Csapó-u. 57.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

tűző órák, legújabb divatu ékszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközölteinek az elsőrendű óras műhelyben Bauer Károlynál Piac-u. 75. Iparbankkal szemben.

Világhírű Martell-Cognac J. & F. Martell egyedüli főraktár Debreczen és vidéke részére Váray József kereskedésében.

100 hektolliter 6-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyléta.

Jókarban levő szép portál eladó. Értekezhetni Lusztig Károly cégnél.

Kitűnő minőségű asztali bor egy liter 32 krajczár Félégházy János fűszer és kávé üzletében Piac- és Miklós-utca sarok.

Nagy Antal kárpitonál kész diványok kaphatók. Arany-János u. 38.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz mellett áráknál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulás, champoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piac 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, úgy magán, mint család ügyekben Krámer József.

HARMATHY
ANTIKVARIUM
legrégibb legnagyobb
Debreczen, Fűvészkert-u. 14. alatt.
Mindenféle könyvek, zeneművek,
ujdonságok, régiségek.
BÁMULATOS OLCSÓN KAPHATÓK.
ÓRIÁSI RAKTÁR!

3 szobás

modern lakás,

egész közel a főtérhez, gázvilágítással és tartozékaival kiadó.

Értekezhetni lehet: Darabos-utca 38. szám alatt, a keresztépületben.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlőh, meggy és cseresznye-fák

Különösen erős minőségben
1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor. 50 drb on felül 1.— Kor. **Azonkívül:** magastörzsű birsalma, diófák, díszcserjék, fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és futórózsák, óriási mennyiségben a legolcsóbb áron.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Felhívás.

Felhívom úgy a polgári ruhát, mint az egyenruhát viselő uri közönséget és a tartalékos tiszt és tisztjelölt és egyéves önkéntes urakat, tekintve a korán eső husvétünnepre, — szükségleteik megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjenek, hogy időm legyen nagybecsű megrendelőimet a legjobban és pontosan kiszolgálhatni.

Tisztelettel:

Prelovsky András

uri szabó,
egyenruházati intézete.
Tavaszi szövetujdonságok megérkeztek!!

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

Beocsini Portland és Beocsini Román cement

Gipsz,
Vakolati kőpor
Disztégla,

Tűzálló téglá,
Elszigetelő lemez
Kőfedél és aszfalt lemez

és mindennemű építkezési anyag kapható

Lukács Vilmos és Testvére cégnél

Telefon 308.

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5.

Telefon 308.

